

R A C I A

1654 On. Biblioteca
Palatului Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului TimișAbonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 leiApare sub egida
„Astrel Bănățene“

Reafirmarea legăturilor de bună vecinătate între România și Bulgaria

Dejunul oferit de d. Gr. Gafencu, ministru de externe,
d-lui Sava Kiroff, ministrul Bulgariei la București,
care va pleca la Ankara

sintim noi în aceste vremuri de furtună, în fața aceluiași probleme, povățuiți de aceleași învățăminte, că tendințele contrarii sunt azi depășite de importanța tot mereu crescândă a intereselor comune?

Firește, diplomația nu poate ea singură să deslege toate problemele ridicate de asemenea gânduri. Îi trebuie sprijinul unei simpatii active și binefăcătoare, dela popor la popor..

Știu din propria mea experiență, că asemenea sentimente există și nu cer decât să se desvîlce, oricâteori românii și bulgarii încearcă să se apropie și să se

înțeleagă. Cunoșc deasemenea posibilitățile de muncă, de schimburi și de organizare pe cari hotărul nostru atât de lung ie oferă ambelor noastre popoare muncitoare și pașnice. Căci interesul comun poruncește o misiune comună.

Îată de ce am încredere în viitorul relațiilor noastre.

RASPUNSUL

D-LUI MINISTRU KIROFF

Ministrul Kiroff a răspuns foarte încântat, accentuând că în tot timpul misiunii sale în România și-a dat silința să aducă o contribuție utilă pentru des-

voltarea și întărirea legăturilor de bună vecinătate între cele două țări, la fel atașate păcii și progresului.

Rămân convins că, grație bunăvoinței reciproce, raporturile între ambele noastre popoare vor continua să se desfășoare într'un spirit de încredere și de comprehensiune mutuală, spre cel mai mare bine al intereselor noastre comune, și pentru pacea din acest sector al Europei, a terminat ministrul bulgar, ridicând paharul său în sănătatea M. S. Regelui Carol, pentru prosperitatea poporului român și pentru d-aa și d. Gafencu.

București, 11 (SIR.) — La 9 Ianuarie a avut loc la ministerul afacerilor străine un dejun oferit de d. Gr. Gafencu, în onoarea d-lui Sava Kiroff, ministrul Bulgariei la București, care va părăsi în curând România, fiind numit ministrul Bulgariei la Ankara. Au participat membrii legației bulgare, d. Nistor, ministrul cultelor și artelor, d. Șerban, subsecretar de stat la agricultură, d. Grigorovici, subsecretar de stat la muncă și personalul superior al ministerului afacerilor străine.

DIS CURSUL D-LUI MINISTRU DE EXTERNE GR. GAFENCU

În discursul rostit cu acest prilej, d. Gafencu a spus între altele:

Sunt două feluri de diplomați: unii fac parte din carieră. Aceștia schimbă neîncetat țările și locurile. Viața le este o lungă călătorie. Ceilalți sunt sedentari. Singurul lor privilegiu este acela de a frecventa pe cei din carieră, fără să facă parte din ea. Soarta lor este de a întovărăși pe cei ce pleacă, la gară sau la prânzurile de adio.

Diplomatul care ne părăsește, a reprezentat printre noi de mai bine de patru ani, cu autoritate și distincțiune, o țară vecină. Misiunea de a veghea diplomaticeste asupra raporturilor de bună vecinătate, nu este totdeauna dintre cele mai ușoare. Nimic nu-ți procură mai multe griji în viața particulară, decât raporturile de familie. Între rude nu încap sfială: de mai multe ori exigențele sunt mai numeroase și indulgențele mai rare.

La fel și în viața internațională: nimic nu pare mai gingaș decât raporturile dintre vecini. Secolul nostru a învins marile distanțe, dar n'a reușit încă să învingă pe deplin pe cele mici. Străbați într'un falfăit de aripi Atlanticului, dar, vai, pierzi ani în schimb, pentru a ridica un pod peste apă.

Și, cu toate acestea, oare, înțelepciunea cea mai firească nu ne învață că mulțumirea fiecăruia, securitatea unei țări și chiar și pacea generală, depind în primul rând de raporturile de încredere și de mutuală înțelegere, ce le întretin cu vecinii tăi cei mai apropiați? Oare nu

Activitate vie pe frontul de Vest

Cicnire între detașamentele de recunoaștere
germane și franceze

Aviația germană a scufundat numeroase vase britanice

Paris, 11 (Rador). — Comunicatul oficial francez din dimineața zilei de 10 Ianuarie anunță: Noapte calmă. Activitate locală a elementelor de contact în regiunea dela Vest de Vosgi.

OPERAȚII DE PATRULE ACCENTUATE

Paris, 11 (Rador). — Redactorul militar al agenției Havas publică următorul comentariu asupra situației de pe front:

De câteva vreme în aer condițiile atmosferice au redus la minimum activitatea aviației, pe pământ se manifestă de două zile incoace, o activitate foarte accentuată. Evident, este vorba tot de operațiuni de patrulare și de recunoaștere, dar micile detașamente atât franceze cât și germane care iau parte la aceste operațiuni s'au arătat mult mai active decât în cursul săptămânii trecute. În cursul ultimelor două zile, patrurile franceze au putut înregistra câteva succese locale asupra detașamentelor

germane. Între Mosella și Sarra, precum și în Estul Vosgilor păduroși, detașamente germane au pornit la atac împotriva a două mici posturi franceze. Ele au fost respinse cu pierderi și silite să se înapoieze la pozițiile lor de plecare. În aer nu s'au înregistrat decât câteva recunoașteri germane în adâncime.

COMUNICATUL GERMAN

Berlin, 11 (Rador). — Înaltul comandament militar publică la 10 Ianuarie următorul comunicat oficial:

Pe frontul de Vest, în unele puncte, activitate de artilerie ceva mai vie. Avioanele germane de luptă au întreprins în dimineața și după amiază zilei de 9 Ianuarie sboruri de recunoaștere asupra coastei de Est a Angliei și Scoției. Au fost atacate și scufundate în apropiere de coasta ținutului Norvich patru vase de război și de comerț înarmate și anume, două vedete care aveau în convoiu cu două vase de comerț. În fața coastei scoțiene, patru vase de comerț înarmate au deschis pe neașteptate focul asupra avioanelor germane de recunoaștere. Avioanele au ripostat și vapoarele s'au scufundat. Avioanele noastre n'au suferit nici o pierdere.

Două vapoare daneze bombardate în marea Nordului

Londra, 11 (Rador). — Vapoarele daneze „Ivan Kondrup” și „Fedix” au fost bombardate Marți după amiază în Marea Nordului, de către două avioane germane.

Vaporul „Fedox” a fost atins și a luat foc. Mecanicul și ofițerul secund al vaporului au murit. Ceilalți membri ai

echipajului au fost luați pe bord de vasele de salvare și transportați.

Dintre ei au fost internați în spital 9 oameni. Vaporul „Ivan Kondrup” a trebuit să fie abandonat de echipajul său. Trei oameni din echipajul vaporului sunt internați în spital.

Cuvinte pentru fondator

Pentru ca să putem contura medalioul adevăratelor noastre simfâmintele, ar fi trebuit să-l intitulăm dintru început, — „Dr. Alexandru Marta, părintele „Daciei.“ — Dar, acest ziar, n'a fost creat pentru sine, sprijin al acțiunilor sau scopurilor d-sale personale, nici împotriva cuiva și cu atât mai puțin, împotriva dușmanilor sau adversarilor, inerenți oricărui om cumsecade. „Dacia“, a fost creată cum însuși o mărturiseste: „ca să înflorească spre binele românismului finutului nostru. Când această dorință se va realiza, vor înceta și cântările, intrigile și micimea de suflete.“

Cântările, intrigile, micimea de suflet, — iată alianța negatorilor, împotriva oricărei realizări, iată leștul ne-trebuic care se cațără de pășirea noastră înaintea.

„Dacia“ însă, mai are și o altă rațiune, de a fi, aceea de a da o bucată de pâine, gazetarilor locali, acelor condeie de prestigiu, care și-au câștigat un drept, la o existență onorabilă. Un rol social, deci, înțeles și subliniat la fondare, de Excelența Sa.

Gazetarul local, a fost astfel eliberat, din captivitatea politicianistă, a fost redat robului său de a pune și debate probleme în interesul tuturor cetățenilor, i-au fost împrăștiati norii ne-siguranței, neîncrederea în ziua de mâine. A fost eliberat acest gazetar și de nobila instituție a șantajului, de tovarășia aceea tacită, cu incorectitudinea atâtor vinovați. Gazetarul este acum plătit ca să scrie, nu ca să tacă. Să scrie însă, fără denivelări de stil, temeiul scrisului său să fie argumentul, nu injuria, minciuna, calomnia.

Părintele „Daciei“, a cunoscut ca președinte al Curții de Apel, nenumăratele procese, ale mizeriei în care s'au săbătut viața materială cât și cea sufletească a gazetarilor. Le-a sperat și le-a pregătit, o situație mai bună.

Că noi, cei dela „Dacia“, prinși în vâlmașagul formelor trecătoare, am uitat să dăm întotdeauna binefăcătorului nostru, acea atenție, pe care cel dintâi și în cel mai mare grad a binemeritat-o. Aceasta se explică însă, că poate că eram prea sătui de tămâierile la cari ne-a obligat trecutul. Ne-am bucurat de scurtul repaus al nouilor împrejurări. Facem însă un filial „mea culpa“, deși, conșinși suntem, că Excelența Sa nu a așteptat și cu atât mai puțin, ne-ar cere-o.

A împlinit deunăzi, rar întâlnita vârstă de 70 ani. „Dacia“, s'a limitat la cuvenitul reportaj, pe marginea modestei serbătoriri dela Rezidență și Curtea de Apel.

Decât, recunoștința noastră, nu se oprește în simple forme! Căci, atunci, când urărilor noastre de sfintele sărbători sau de Anul Nou, Excelența Sa își încheie părinteștile urări astfel: „Cu iubire Vă salută Rezidentul!“ — formele se rează în fond, în căldura înțelegerii, și a iubirii. Aceasta e singura expresie, care îi apropie și-i unește pe oameni.

„DACIA“.

Garda Națională și familiile concentraților

Membrii Gărzii Naționale din comuna Bobda, județul Timiș-Torontal în timpul sărbătorilor au dat soldaților grăniceri din comuna Cenei 27 kg. cârnaț, sănină, vin și țigări.

Tot membrii Gărzii Naționale au aranjat și o serbare încasând suma de lei 2669. Pe banii adunați au cumpărat, grâu, lapte, pale și altele, distribuindu-le celor mai sărace familii din sat.

Duhovniceasca ofensivă

În clipa în care din grația fubitului și marelui nostru Rege M. S. Carol al II-lea, unită cu dorința de multe decenii a bănațenilor a luat însăfârșit ființă episcopia ortodoxă română a Timișorii, se repetă din nou minunea petrecută la Învierea Domnului nostru Isus Hristos: s'au desfășurat mormintele sfinților și ei au plecat înspre cetatea suferințelor. Numele de sfinți ai noștri îl merită pe deplin Tichindeal, Loga, Iorgovici, Mocioneștii și Babeș, cari au luptat ca lei pentru biserică, școala și drepturile noastre politice și culturale. Azi ne putem da seama mai bine în ce mediu afurisit au luptat ei cu peana, cu vorba și cu zdrobirea oaselor.

Streinii urmau cu o perseverență diabolică sentința croită neamului românesc: „Carthaginiem esse delendam“, dar „SFINȚII NOȘTRI“, fără orivire la greutăți aprindeau din nou făclia redșteptării neamului, oridecâteori o stingeau dușmanii haini.

Episcopia Timișorii mai întâiu se va închina cu dragoste și recunoștință în fața cenusii lor și apoi va porni la muncă deplină pentru a completa măsura recunoștinții.

Episcopia Timișorii va descătușa toate energiile legate până aici de streinii. Românii de pe aici, întotdeauna au purtat în sufletul lor idealul că sunt urmașii a două popoare mari și nu pot merge în urma altor popoare și totuși parecă vremurile rele le-a pus o ceață pe suflet, lezându-le energia necesară la fapte mai.

Episcopatul bănațean trebuie să le redea bănațenilor încredere în ei înșiși. Inertă care nu are nimic comun cu caracterul vioi și impulsiv al bănațenilor, va trebui să dispară.

Episcopatul bănațean va trebui să însuflească curaj credincioșilor săi și să-i pună pe poteca desfășurării tuturor forțelor de care dispun.

După felul nostru, nu avem nimic comun cu materialismul distrugător de orice avânt sufletească, pe care l-am însușit dela streinii, cu devisa să ne meargă nouă bine și apoi vină potopul.

Noi vom lăpăda materialismul exagerat în fundul iadului, pentru că trebuie să fim o verigă puternică în lanțul neamului, care vine din vremuri depărtate și merge departe în zările viitorului.

Preoții bănațeni, crescuți bine acasă

și la cele mai bune școli ale străinătății, vor găsi modul cum trebuie curățit sufletul bănațean de sgura trecutului, ca el să strălucească, în forma lui curată și senină.

Nu din sufletul nostru românesc a izvorit pacostea cu belșug, pe de o parte și cu uciderea de prunci, pe de altă parte. E o mentalitate vecină aceasta, de care ne-am molipsit fără voie.

O armată însuflețită de generalul ei la luptă, pierde mentalitatea adusă de acasă și primește o mentalitate nouă civică.

Episcopul Timișorii se cere să fie acest general, care va aduce prin munca sa, o nouă și sănătoasă concepție de viață în Banat. Mitropolitul Șaguna a găsit stări foarte triste în Ardeal, la venirea sa acolo și în scurt timp, prin duhul său luminat și prin munca sa neostoiită schimbă fața lucrurilor din te-meu. Această schimbare binefăcătoare se așteaptă dela comandantul spiritual al Banatului. Sigur că azi, tot privind la trecutul trist, nu ne putem face o licoană clară ce se va putea face prin o puternică ofensivă duhovnicească.

Cartea românească sămănată în Banat — înțelegem pe cea religioasă morală — în modeste proporții ne-a păstăntă conștiința națională și religioasă, dar tot cartea aceasta răspândită cu îmblășugare pe toate meleagurile Banatului, va pune în mișcare forțele sufletesti ale tuturor. Avem atâtea sate care așteaptă biserici și școli românești și mai presus de toate încurajare în ajutor la muncă.

Episcopul Timișorii, ca un general care vede în trupele sale de asalt pe însuși copiii lui, va cutreera și ultimul petec de pământ din acest Banat, care așteaptă focul însuflețirii dela un părinte bun și luminat. De multe decenii își așteaptă Banatul profetul care să-l reînălzească credința străbună și să-l redea cea mai salutară forță. Încrederea în puterile proprii. Acest profet binecuvântat de Dumnezeu și de oameni, va fi episcopul ortodox al Timișorii.

Catedrală atât de impunătoare din cetatea Timișorii va fi un simbol al reînălțării sufletesti a neamului românesc din Banat. Clopotele ei vor vesti lăunul rugărea defini-zivă cu metehnele trecutului și un nou început de viață, cu adevărat românească și creștinească.

Dr. ȘTEFAN CIOROIANU.

Către scriitorii bănațeni

În dorința de a promova literatura și a încuraja scriitorii, Astra Bănățeană cere să i se prezinte manuscrise pentru a fi editate de ea. Vor fi tipărite în cel mai scurt timp câteva din cele mai bune lucrări, încă inedite în volum, scrise de autori bănațeni, adică născuți sau domiciliați stabili într-unul din județele Timiș-Torontal, Severin sau Caraș.

Se acceptă pentru editare opere literare originale de orice fel: proză, poezie, studii, monografii etc., fără limitare de dimensiune. Se vor tipări, în limita sumei disponibile în bugetul Astrei Bănățene, operele selecționate de un comitet constituit în acest scop.

Manuscrisele se vor depune sau se vor trimite prin poștă până la 1 Martie 1940 pe adresa d-lui prof. Traian Topliceanu, secretarul general al Astrei Bănățene, Timișoara I. Liceul German de Stat, Str. Gh. Lazăr No. 2. Manuscrisele, scrise citeț, vor fi semnate cu numele, sau pseudonimul obișnuit, al autorului, notându-se și adresa exactă a acestuia.

D-nii autori sunt rugați să păstreze o copie a manuscriselor trimise, Editura Astrei Bănățene ne putând să-și ia răspunderea pentru eventualele pierderi.

Radio

JOI, 11 IANUARIE:

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI, RADIO-EXPERIMENTAL: 12: Ora Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Ora; Concertul Orchestrei Ionel Cristea; voce: Mia Boxa. 13: Ora; Radiofonice; Sport; Diversa. 13.10: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Ionel Cristea. 13.30: Ora; Concertul Orchestrei de salon Radio dirij. de Ion Ghișă; Selecțiunile din opere franceze și veche. 14: Ora; Radio-jurnal. 14.20: Ora; Continuarea concertului Orchestrei de salon Radio; voce: D-na Lia Constantinescu. 15: Ora; Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații. RADIO-ROMANIA: 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Cronica științifică. 19.17: Ora; Absolvenți ai Academiei Regale de muzică: I. D-ra Getu Strahilevici (pian); Variațiuni de Brahms pe o temă de Haendel; II. Serafim Antropov (violoncel); Arie de Purcell; Melodie de Gluck; Lamento de Fauré; Mazurca de Popper. 19.55: Ora; Radio-jurnal în limbă maghiară. RADIO-ROMANIA ȘI RADIO-BUCUREȘTI: 20:05: Ora; Valentin Bibescu: 20.20: D-na Marie Agnes (voce) acomp. la pian de Gh. Ipsilante; Șansonele franceze. 20.45: Ora; Radio-jurnal (I). 21: Ora; Programul concertului simfonic, d. Em. Ciomac. 21.15: Ora; Concert simfonic al Orchestrei „Filarmonica“ dirij. de Egidio Massini (Transmise dela Ateneul Român); Simfonia 5-a în do minor de Beethoven. În pauză: (21.55—22.15): Radio-jurnal (II); Sport. 22.15: Ora; Continuarea concertului simfonic (solist: Șerban Tassian); Șerban Tassian (voce); a) Groza-badă de Gh. Dima; b) Sergentul-baladă de Caudella; Didona-poem simfonic de Alfreo Alessandrescu. 22.45: Ora; Muzică variată ușoară (disc.). 23.15: Ora; Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

VINERI, 12 IANUARIE

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI, RADIO-EXPERIMENTAL: 12: Ora Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Ora; Uvertura din opere (discuri). 13: Ora; Radiofonice; Sport; Diversa. 13.10: Ora; Concert de prânz-Orchestra Dinu Șerbănescu; voce: D-na Viorica Vrion. 14: Ora; Radio-jurnal. 14.20: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Dinu Șerbănescu. 15: Ora; Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații. RADIO-ROMANIA: 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Ora; Poșta tehnică. 19.17: Ora; Suite (discuri). 19.50: Ora; Radio-jurnal în limbă maghiară. RADIO-ROMANIA ȘI RADIO-BUCUREȘTI: 20: Ora; Prof. Nicolae Iorga: Ce este independența. 20.20: Ora; Continuarea concertului de suite (discuri) Carnavalul animalelor-suită de Saint-Saens (orch. simf. din Filadelfia, dirij. de Leopold Stokowski). 20.40: Ora; SEARA DE OPERA: În pauze: Radio-jurnal (II); Spot Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

De 35 ani

Mobilele Siebold

sunt cele mai bune investiții de bani.
TIM ȘOARA II. Str. Telegrafului 22.
Expoziția permanentă la Cota Dunării 14.

Nepoții îndurerăți anunță încetarea din viață a fubitului lor

NICOLAE MICLUȚIA

preot ort. rom. în pensiuine,

de 73 ani, întâmplată la 10 Ianuarie 1940, ora 1 noaptea. Prohodul se va oficia Vineri 12 Ianuarie 1940, orele 10 a. m. în biserică ort. rom. din Timișoara-Elisabetin, după care rămașițele pământești ale defunctului vor fi transportate și așezate la locul de veșnică odihnă, în cimitirul din comuna Cerneteaz, unde a servit cu vrednicie altarul Domnului timp de 45 ani.

Scurte telegrame

EXTERNE

Berlin, 11. (Rador.) — DNB: D. Goebbels, ministrul propagandei a rostit Marți o cuvântare în fața conducătorilor posturilor de radio-emisiune germane, ocupându-se despre datoriile propagandistice și politica ale posturilor de radio germane. D. Goebbels a invitat apoi pe corespondenții de război și raportorii celor trei armate la o reuniune, în cursul căreia le-a dat indicații asupra activității lor ulterioare.

Budapesta, 11. (Rador.) — Toate cinematografele ungare vor prezenta de aci înainte mici filme documentare italiene, în legătură cu evenimentele mondiale. Aceasta constituie o nouă măsură în vederea dezvoltării relațiilor artistice și culturale între cele două țări.

Paris, 11. (Rador.) — Guvernul va depune Joi pe biroul camerei un proiect de lege, pe baza căruia urmează să-și piardă mandatele deputații cari nu au declarat că se desolidarizează de partidele ce au fost dizolvate, pentru că s'au dovedit a fi în legătură cu puterile străine.

Londra, 11. (Rador.) — Mareșalul de aviație A. S. Baratta a fost numit comandant suprem al forțelor aeriene britanice din Franța.

Berna, 11. (Rador.) — National Zeitung anunță că mai mulți episcopi germani vor sosi către sfârșitul lunii în Cetatea Vaticanului, pentru a examina situația catolicilor din Germania și din teritoriul polonez ocupat de germani.

Budapesta, 11. (Rador.) — Conte Teleski va face Marți viitoare o expunere asupra programului guvernului pe anul în curs, în fața adunării partidului guvernamental.

Bruxelles, 11. (Rador.) — Marți la ora 3.50 a fost înregistrat un nou cutremur în regiunea La Louviere, în care s'a mai înregistrat un cutremur Duminică. Pagubele sunt neînsemnate.

Londra, 11. (Rador.) — O puternică explozie s'a produs Marți seara într-o uzină din Leicester. A fost omorât un lucrător și 4 răniți. Pagubele materiale sunt importante.

Belgrad, 11. (Rador.) — Agenția Avala transmite: Știrile din sursă streină, prin care se anunță că d. Macek, vice-președintele consiliului de miniștri ar urma să plece zilele acestea în străinătate sunt inexacte.

Washington, 11. (Rador.) — Comisia maritimă proiectează construirea a două vase de câte 35.000 tone fiecare, pentru serviciul transpacific. Aceste vase vor fi astfel construite, încât la nevoie să poată fi ușor transformate în purtătoare avioane.

Amsterdam, 11. (Rador.) — Comunicațiile între insula Frise și teritoriul olandez sunt făcute cu ajutorul avioanelor, deoarece din cauza înghețului transporturile pe apă au fost întrerupte.

Insula Urk din mijlocul golfului Zuidersee, care a înghețat, comunică cu uscatul prin sâni. Trenurile au mari întârzieri, nu numai din cauza gerului, ci și din cauza lucrărilor de ordin militar, ce sunt în curs în diferite regiuni.

In atențiunea D'or aran ori de baluri Calea turcească speciala

se angajează a servi la
baluri, calegiul turc

Oritorii se vor adresa la

UNIREA COȘTERAT VELOR

IV. St. Bălanu 32. Tel 32 20

Poliția Capitalei a arestat o bandă de 200 cerșetori organizați

Șeful bandei avea mașini pe piață și moșii în valoare de milioane

Un consiliu de administrație de șapte membri. Registrul de partizi pentru contabilizarea fiecărui leu. D. general Rodrig Modreanu a destituit conducătorii serviciului de vagabonzi

București, 11. (SIR.) — Poliția Capitalei pornind la stărpirea cerșetoriei a făcut descoperiri cu adevărat uluitoare:

O bandă de cerșetori de sub conducerea lui Tânase Burdujan zis Buzdugan posedă averi de milioane și era excelent organizată, având chiar consiliu de administrație în regulă compus din șapte membri. Șeful bandei dădea bani cu camătă. El posedă moșii și are câteva mașini pe piața București.

CAȘTIG DE 500 LEI LA ZI...

S'a dovedit că cerșetorii câștigau între 500—600 lei zilnic, iar în sărbători ai bandei sunt: Tânase Burdujan zis Buzdugan șeful bandei, un pipernicit școlid, care de obicei umbla cu un cărucior, soția acestuia Ioana Burdujan,

Ioan Ciotonea absolvent a patru clase secundare și ajutor al șefului bandei, Petre Longhin, conducător de sector de cerșetorie, Elena Calomfirescu, Petre Matei și minora Licheria Chirița. Pe aceasta din urmă, Tânase Burdujan, șeful bandei, o angajase ca bonă la un copil de 2 ani.

Toți aceștia aveau sediul în str. Mangului 6. Descinderea poliției s'a făcut în noaptea de Sfântul Ioan, când au fost arestați toți conducătorii. Faptul s'a păstrat secret, spre a putea fi prinși toți membrii bandei de cerșetori.

O BANDA DE 200 CERȘETORI

La interogatoriu, Burdujan a declarat că din banda lui fac parte peste 200 cerșetori. Capitala era împărțită în sectoare de activitate, fiecare sector fiind pus sub conducerea unui ajutor al său.

Ei aveau de 15 ani. Burdujan a declarat că el făcea educația cerșetorilor și că tot el le făcea împărțirea banilor frățește. La orele 9 seara cu toții veneau acasă și se făcea împărțirea banilor. Celor harnici le dădea premii de activitate.

— Dacă vreunul în cerșetori era înghățat de poliție a doua zi de dimineață se făcea „tot posibilul” și-l eliberau.

O DESCINDERE FRUCTUOASĂ

La descinderea făcută la sediul bandei, din str. Hangului 6—8, în dușumeaua unei camere au fost găsite registre de venituri și registre de... partizi pentru fiecare cerșetor, precum și capitalizarea contabilă a fiecărui leu. Din aceste registre reiese că șeful bandei are: 5 motociclete, 2 mașini pe piață, câteva pogoane de pământ la Mandravele, lângă București, teren pentru zarzavat în com. Pantelimon—Ilfov, precum și terenuri în com. Apărătorii Patriei, lângă București aparate de radio, numeroase lăzi cu geamuri, pe care le întrebuința la scos trufandalele dela grădina de zarzavat, o camionetă pentru transportul mărfii, etc. etc.

CERȘETOR ȘI CAMATAR...

Deasemeni au fost găsite numeroase dovezi, din care rezultă că Burdujan dădea bani cu camătă celor nevoiași. Poliția, tot zilele acestea a făcut o descindere și în cartierul Floreasca, unde s'a dovedit că o bandă de 50 țigănci opera cu cerșetoria în stil mare. Față de cele descoperite, d. general Modreanu, prefectul poliției capitalei a procedat la destituirea celor dela conducerea serviciului de vagabonzi și cari nu demisionaseră încă. Poliția capitalei, pornind la stărpirea cerșetoriei și vagabondajului își va continua acțiunea începută, care a dat roade atât de frumoase. Desigur că așa cum azi nu mai vedem femei acostând cu nerușinare bărbații la colțuri de stradă, tot astfel nu vom mai vedea și cerșetorii.

O iarnă de pomină asteaptă întreaga țară

Furtună năpraznică pe mare și Dunăre, iar pe Bărăgan viscol îngrozitor

București, 11. (SIR.) — Iarna aspră s'a abătut asupra țării noastre. Gerul a ajuns să treacă în unele părți de 30 grade. În diferite părți ale țării, gerul campit a făcut victime omenești. Haitele de lupi hămesite atacă chiar gospodăriile satelor. Circulația trenurilor e îngreunată, iar în unele părți autobuzele și-au suspendat circulația. Pe mare și pe Dunăre băntuie o furtună năpraznică.

Pe Bărăgan băntuie de 24 ore un viscol îngrozitor, iar în multe comune învecinate sunt victime omenești. Același frig aspru domnește în Oltenia și Ardeal. Pe Dunăre sticlurile devin din ce în ce mai compacte. În capitală, gerul uscat se face tot mai simțit. Institutul meteorologic anunță înăsprirea gerului. Într'un cuvânt, vom avea o iarnă de pomină.

Furtunoasă ședință în Camera franceză

Patru deputați comuniști cari provocaseră un incident expulzați dela 15 ședințe

D. Herriot reales președinte al Camerei

Paris, 11. (Rador.) — Parlamentul s'a reunit Marți după amiază pentru prima dată în cursul acestui an.

La senat ședința s'a deschis la ora 15.40, sub președinția d-lui Damercour, președinte de vârstă, care a rostit o cuvântare ocazională, subliniind colaborarea strănsă ce există între Anglia și Franța până la obținerea victoriei.

Camera a deschis ședința sub președinția dlui Levy Alphantery, președinte de vârstă.

Dela început s'a produs un incident, prin faptul că erau prezenți șapte deputați comuniști mobilizați. S'a hotărât suspendarea ședinței pentru câteva min. spre a da posibilitatea biroului provizoriu să examineze cazul lor. S'a hotărât să se examineze situația lor îndată după instalarea biroului definitiv.

D. Alphantery, redeschizând ședința a adus un vibrant omagiu trupelor britanice și franceze, care apără onoarea omenirii. Azi nu mai există în Franța decât un singur partid, acela al Franței. Camera franceză prin unanimitate

și demnitatea hotărârilor sale a întărit prestigiul instituțiilor democratice.

În timp ce președintele de vârstă aducea omagiu său armatei republicei, toți deputații, cu excepția comuniștilor, s'au ridicat și au ovaționat.

Constatând atitudinea comuniștilor, adunarea și-a manifestat cu tărie indignarea și, la propunerea președintelui, s'a votat o moțiune de cenzură, prevăzând expulzarea membrilor adunării, a căror atitudine scandaloasă provocase incidentul.

Chestorul și intendentul camerei au condus pe deputații comuniști afară din sala de ședință. Deputații au rămas și au cântat apoi Marsilieza.

Expulzarea celor patru deputați comuniști — trei nu s'au solidarizat cu ei — aduce cu sine interzicerea de a participa la lucrările camerei și de a mai veni în cameră timp de 15 ședințe.

S'a trecut apoi la vot pentru alegerea biroului. A fost reales d. Herriot ca președinte definitiv.

Ședința viitoare urmează să se țină Joi.

TELEGRAME INTERNE

INSTRUCȚIA

UNOR PROXENEȚI RELUATA

București, 11. (SIR.) — Proxeneții Anton și Carola Naghy, invinuiți și trimiși în judecată pentru îndemn la prostituție, se află din nou în cercetarea cabinetului 4 instrucție, urmând să fie reconștituit decarul dispărut al afacerii lor. Din cauza acestor proxeneți, grefierul Mihail Caragoni dela S. 4. s'a sinucis, fiind făcut responsabil de dispariția dosarului, deși răposatul grefier era om corect.

IMPRESIONANTĂ SINUCIDERE LA IAȘI

IAȘI, 11. (SIR.) — Tânărul Neel Frederik, originar din Suceava, locuind în Iași la fratele său, pe str. Inginer Soutari 3, și-a tăiat horegata cu briciul.

CONDAMNAT

PENTRU ABANDONAREA FAMILIEI

BUCUREȘTI, 11. (SIR.) — Tribunalul Ilfov S. 4. a condamnat eri la o lună închisoare corecțională pe Gh. Catfas din București str. Morilor Nr. 3, care s'a făcut vinovat de abandonarea familiei.

Viața muncitorească

Situația muncitorilor din Valea Jiului rămâne neschimbată

Timișoara, 11. — La timp am scris că pe Valea Jiului, între muncitori și întreprinderile miniere, s'a încheiat un nou contract colectiv de muncă, după care, salariile urmează să fie majorate sau scăzute în raport cu prețul cărbunelui pe care îl plătește C. F. R.

Criteriul acesta de salarizare, este unul din cele mai bune pentru toate timpurile, cuantumul salariilor fiind întotdeauna în raport proporțional cu veniturile întreprinderii. Deaceia, la redactarea legii pentru stabilirea salariului minimal, a și fost adoptat acest principiu.

Dar vremurile pe care le trăim, sunt mai mult decât anormale, cel puțin în cazul de care ne ocupăm.

Astfel, C. F. R. continuă să plătească cărbunii ce i se furnizează cu prețul din anul 1938, deși atunci situația era alta. Contractul de furnizare, expirat la 1 Aprilie 1939, nu a mai fost prelungit, iar livrarea continuă cu vechile prețuri. Mai mult. Soc. carbonifere au de încasat dela C. F. R. sume considerabile.

Situația aceasta se datorește faptului că și C. F. R. are de primit sume pe care nu le poate încasa.

Astfel, conform contractului colectiv de muncă încheiat, salariile muncitorilor din Valea Jiului nu se vor majora până ce nu se va încheia un nou contract de furnizare între Soc. carbonifere și C. F. R., prin care prețul cărbunilor să fie urcat. Până atunci situația rămâne neschimbată.

Totuș ceva s'a făcut. Anume: la cerea muncitorilor, Soc. pentru exploatarea cărbunelui, vor continua să distribuie muncitorilor articolele de generală necesitate, din magazinele proprii, cu prețuri reduse, așa cum prevede contractul de muncă și până ce situația se va schimba.

Aceste articole de generală necesitate sunt în număr de 41, deci aproape toate cele necesare pentru întreținerea unei case. Din magazinele lor de aprovizionare, muncitorii vor continua să cumpere făina cu 8 lei kgr., untura cu 36, slănină cu 30, orezul cu 26, zahărul cu 31, ardeii cu 80 și așa mai departe. Aceasta până la revizuirea actualelor salarii.

LA FERDINAND ȘI NADRAG NEMULȚUMIBILE CONTINUA

La uzinele Ferdinand și Nadrag situația este cu mult mai gravă, deși, cum am scris și altă dată, cei doi frați Auschnit, nu mai sunt la conducerea acestor întreprinderi. Situația nedreaptă pentru muncitori se menține însă.

Să lămurim lucrurile.

În trecut, prin excrocheriile lui Mar Auschnit, întreprinderile Ferdinand și Nadrag se bucurau de multiple avantaje ca scutiri și reduceri de taxe vamale etc., ceea ce reducea costul de producție și mărea veniturile uzinelor. Astăzi aceste avantaje s'au șters. Uzinele însă, vor să aibe același maximum injust de beneficii.

Și când toate s'au scumpit, când veniturile întreprinderilor au crescut cu 35—40%, salariile muncitorilor sunt menținute așa cum au fost în Martie 1939.

Toate demersurile muncitorilor de-a li se acorda majorări de salarii în raport cu scumpetea de 30—40%, au rămas fără rezultat.

Viața pe care o trăiesc acești muncitori este din cele mai grele. Aceasta l-a determinat ca în ziua de 31 Decembrie 1939 să țină o mare adunare pentru examinarea situației și formularea dezideratelor. Atunci s'a luat hotărârea să se redacteze

un amplu memoriu care să fie trimis Ministerului Muncii, memoriu care este în curs de redactare.

Ar fi de dorit ca acestor muncitori să li se acorde toată solitudinea pentru ca să nu se mai repete cazul din anul 1938, caz care i-a adus, fără a fi vinovați, în fața instanțelor de judecată pentru declarare de grevă ilegală.

SPORIREA SALARIILOR LA SOC. TOPLIȚA-MAGURA-CONCORDIA

Am anunțat la timp că la data de 12 Septembrie 1939 s'au ținut tratativele pentru încheierea contractului colectiv de muncă între Societatea „Toplița-Măgura-Concordia” și muncitorii ei din Băița-Hunedoara. Neputându-se cade de acord la tratativele de conciliațiune, dosarul a fost trimis, conform legii, conflictelor de muncă, comisiei de arbitraj de pe lângă Curtea de Apel din Cluj. Tratativele s'au ținut la 29 Noiembrie 1939, când s'a stabilit că la data de 9 Ianuarie 1940, comisia de arbitraj să se deplaseze la fața locului.

La această dată, comisia de arbitraj s'a deplasat deci la fața locului, unde tratativele au continuat sub conducerea d-lui dr. Coriolan Romanțeanu' consilier la Curtea de Apel din Cluj' președintele comisiei de arbitraj. De această dată s'a căzut de acord, prelungindu-se vechiul contract colectiv de muncă, în condițiile avute, până la 31 Decembrie 1940, cu excepția art. 10, la care s'a acordat un spor de salarii, începând cu data de 1 Ianuarie 1940, pe schimb de lucru de 8 ore și pe categorii după cum urmează: Minerii, zidari și bârdași 26 lei; ajutoři mineri 18 lei; vagonetari cl. I-a 8 lei; vagonetari cl. II-a 3 lei; curățitori 1 lei; zidari 13 lei.

GARDA NAȚIONALĂ F. R. N. A MUNICIPIULUI TIMIȘOARA.

Comunicatul Nr. 4

Rugăm membrii Gărzii Municipiului Timișoara să la parte în număr cât mai mare, la ședința din ziua de 14 Ianuarie a. c., în sala festivă a Liceului Comercial (vis-a-vis de Cinema Capitol.)

În această ședință se vor face comunicări importante privitoare pe toți membrii și în legătură cu marea serbare ce o va organiza F. R. N. a ținutului Timiș, cu ocazia vizitei ce o vor face d-nii miniștrii aceluiași Timișoara.

Sănătate!

Timișoara, la 10 Ianuarie 1940.
Comandantul Gărzii Naționale F. R. N. Municipiului Timișoara.
Căpitan (ss) Morariv Gh.

Mica publicitate

Societate Anonimă caută practicanți de birou etnică română, cu scriere frumoasă. Oferte sub „Practicantă”, la ziar.

Prepar copil de curs primar. Preteștuni modeste. Adresa la ziar.

De închiriat imediat, apartament confortabil, compus din 4 camere și dependințe la parter în vilă. — B-dul Carmen Sylva No. 8, Ing. Cernescu.

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută vânzătorii de ziare. Doritorii a se prezenta de urgență la administrație.

Se mă gândesc toate materiile în special franceza și româna. I, Bul. Regina Maria 3, et. II, ușa 6. (Lângă Banca Victoria.)

Voevodul Cerșetorilor s'a modernizat...

Dela București ne vine vestea că poliția a descoperit o organizație de cerșetori, nemă de cea mai infierbântată imaginație de romancier folletonist din secolul trecut. D. gen. Rodrig Modreanu, prefectul poliției capitalei, acest om extraordinar pe care l-am putut cunoaște mai de aproape când a fost primarul municipiului Timișoara, și-a pus în gând să aducă viața clandestină a Bucureștilor la unison cu aspectul edilitar al mândriei noastre, bulevard care-l dau faima.

„Corpu Cerșetorilor” bucureșten este un fenomen de alte timpuri. Exploatarea sistematică și organizată ierarhic a milei publice ne duce cu gândul în secolele cu brisie de hoți, de mult apuse, pe cari nu le cunoaștem decât din savante studii istorice și din literatură.

Acum vr'o 6—7 ani am văzut o stranie dramă, intitulată „Opera de cinci parale” sau „Opera cerșetorilor.” Scrisă și reprezentată întâi în limba germană, lucrarea fu transpusă pe ecran și astfel a făcut triumfal ocolul marilor capitale apusene. Rafinații au decretat-o de capodoperă, și — făcând abstracție de dinți ei anarhizantă și cu totul amorală — era chiar o capodoperă! Autorul, Bert Brecht, a pus în „opera” sa toată revolta și disperarea epocii tulburi post-belice din Germania. Muzica lui Kurt Weil, dâră și disonantă, sublinia puter-

nic textul unor cântece revoluționare. În această „Operă de cinci parale” reda halucinantă viață subterană a poliției Londrei în momentul urcării tronului reginei Victoria. În special se sistă asupra organizării cerșetorilor, și sub conducerea voevodului lor — un gen în genul „șefului”, dela București, mai că la moda vremii de atunci...

Organizația arătată de autorul german era sensibil la fel cu cea descrisă de corespondentul nostru din București. Până și contabilitatea se ducea cu aceeași exactitate. Voevodul e azi președintele consiliului de administrație. Membrii corporației se bucură de protecția organizației — la Londra ca și la noi. Se vede însă că prefectul poliției Londrei, care „închidea ochii”, nu-și mai găsește analogul la București...

Iată că am ajuns din nou la d. gen. Rodrig Modreanu. Îl văd parcă, drept impresionant ca un munte, dându-și ordinele cu o voce obișnuită cu comanda atitudinea omului obișnuit să fie ascultat.

Și d. gen. Rodrig Modreanu știe să „închidă ochii”, dar altfel:

— „Eu închid ochii și țin balanță dreptății!” obișnuia să spună la Timișoara. În fața unui astfel de om a trebuit să dispară fantomele străzii, mercenarii iubirii venale și cerșetorii organizați în societate anonimă...

Consiliul de Administrație, Comitetul de Censuri și corpul funcționarilor

Băncii de Scont S.p.A.

adânc întristați anunță

că iubitul nostru

Director General

D-l Oscar Kubicsek

după o scurtă suferință, la 9 ct., a încetat subit din viață

Memoria lui o vom păstra cu pietate

Timișoara, luna ianuarie 1940

Un avion necunoscut a aruncat bombe asupra Insulei daneze Romoe

Copenhaga, 11 (Rador.) — Un avion a cărui naționalitate nu este cunoscută a aruncat — după cum anunță ministerul afacerilor străine — Marți noapte la ora unu, mai multe bombe pe teritoriul insulei daneze Romoe.

Nimeni n'a fost rănit. Nu sunt pagube materiale. Avionul a venit din direcția Sud-Vest și a dispărut către largul mării.

Regele George al Angliei a avut o întrevedere cu u. Hore Belisha

Londra, 11 (Rador.) — Regele George a avut o întrevedere de peste o jumătate de oră cu d. Hore Belisha, după care a participat la un consiliu privat coroaș, care s'a ținut la Buckingham Palace.

Contele Teleki nu va pleca la Roma

Budapesta, 11 (Rador.) — Ștefan transmite: În declarațiile făcute presei, contele Csaky a afirmat că deocamdată nu se va duce la Roma și a desmintit cu tărie svonorile după care contele Teleki, președintele consiliului ar urma să o viziteze în capitala Italiei. D-sa a repetat că rezultatele conversațiilor dela Veneția au fost dintre cele mai fericite și a arătat recunoștința sa pentru primirea extrem de călduroasă ce i s'a făcut la Veneția.

Jugoslavia a sărbătorit cu venerație aniversarea nașterii M. S. Reginei Mame Maria

Belgrad, 11 (Rador.) — Intreaga Jugoslavie a sărbătorit prin manifestații de respectuoasă venerație, aniversarea nașterii M. S. Reginei Mame Maria. Toate ziarele publică articole, în care scot în evidență dragostea nesfârșită pe care toți jugoslavii o poartă M. S. Reginei Mame, care în toate împrejurările a dat dovadă de marile ei calități. Prin viața și activitatea sa, ea a știut să personifice idealul de femeie și mamă pentru țara întregă, scriu ziarele.

Materialul de războiu lăsat de italieni în Spania va fi trimis în Finlanda

Londra, 11. (Rador.) — Corespondentul din Roma al ziarului „Daily Express” anunță că este posibil ca generalul Franco să dea autorizația ca tunurile, tunurile și puștile italiene lăstate în Spania după războiul civil să fie trimise în Finlanda. Tot acest material de războiu ar fi transportat în Scandinavia de vapoare spaniole.

Cenzură severă pentru publicațiile privitoare la producția avioanelor americane

Newyork, 11. (Rador.) — DNB transmite: Ziarele anunță că autoritățile americane aplică o cenzură severă pentru toate publicațiile privitoare nu numai la producția avioanelor pentru armată și marină, dar și pentru avioanele exportate.

Programul de lucru al ținutului Timiș în anul bugetar viitor

Iau ființă liniile telefonice ale ținutului 25-27 milioane lei pentru familiile concentraților nevoiași

Timișoara, 11. — Se știe că instrucțiile ministerului de interne recomandă tuturor autorităților administrative în subordine întocmirea unor bugete reale pentru anul viitor, ghidate pe cât se poate după încasările anului bugetar ce expiră. Proiectele înaintate ministerului trebuiesc puse în concordanță cu planurile de lucrări, pe cari ministerul le aprobă înainte de aprobarea bugetelor.

Ținutul Timiș — după cum se știe — are un plan de lucrări pe cinci ani, așa că planul anului bugetar viitor este de fapt cel corespunzător din planul de lucrări pe cinci ani.

În planul de lucrări pe anul bugetar viitor, ținutul a prevăzut în primul rând terminarea palatului rezidențial, terminarea palatului artelor, clădirea preturilor din Pesce, Pui, Petroșani, Sasca montană și Moldova veche și terminarea preturii din Radna. Preturile se fac pretutindeni după un plan tip, compuse din: birourile administrației de plasă, locuința pretorului, a secretarului de plasă și a servitorului.

La palatul rezidențial, care devine utilizabil în cursul anului bugetar viitor, sunt neterminate încă unele mici lucrări la zidărie, interiorul, instalația telefonică și mobilierul. Instalația telefonică va costa aproximativ 1.600.000 lei, iar pentru construirea liniilor telefonice ale ținutului cu administrațiile în subordine se va prevedea în bugetul anului viitor suma de 10 milioane lei.

LUCRĂRI ÎN ȚINUT

Tot din prevederile anului bugetar viitor, ținutul va clădi localul judecătorei din Ineu și o impozantă școală primară la Târnova, jud. Caraș, cu șase săli de clasă.

Ținutul va mai construi în cursul anului bugetar viitor școli, biserici, spitale, drumuri — cota corespunzătoare din amintitul plan de lucru pe cinci ani.

Toate cheltuielile ținutului se vor face în spiritul instrucțiilor ministerului de interne: se vor reduce cât mai mult chel-

tueli facultative, pentru a se putea face față cheltuielilor obligatorii și de urgentă necesitate.

BUGETELE

ADMINISTRAȚIILOR COMUNALE

În cursul zilei de ieri, ținutul a cerut tuturor comunelor urbane și rurale să-și întocmească proiectele de buget, cari până la 15 Martie trebuiesc să fie și aprobate.

AJUTOARE SPORITE PENTRU CONCENTRAȚI

Ținutul își va spori în bugetul anului viitor alocațiile pentru ajutorarea some-

rilor. Alocațiile acestea se vor alimenta și din bugetul ținutului, și din contribuțiile tuturor comunelor din cele cinci județe ale ținutului, cari au fost obligate să prevadă în bugetele lor, în acest scop, 1-2 la sută din veniturile lor ordinare. Cu 25 până la 27 milioane lei, ținutul Timiș va face față din plin obligațiilor sale pentru ajutorarea familiilor concentraților săraci. Iar această sumă, după cum declară d. dr. Gh. Ciupe, secretar general al ținutului Timiș, se realizează ușor, dacă comunele din ținut contribuie la ea cu cel puțin 10 milioane, restul putând fi acoperit de ținut.

America ajută tot mai efectiv Finlanda

Washington, 11 (Rador.) — Dintre propunerile de a se veni în ajutorul Finlandei în mod efectiv, cercurile politice americane rețin în deosebi două:

În primul rând este proiectul deputatului John Dingel care propune să se vândă Finlandei pe un preț de un dolar bucata, zece mii de puști semi-automate de tipul Garland, adoptat de curând în armata americană.

În al doilea rând e reținută propunerea senatorului Brown, de a acorda

Finlandei un împrumut de 60 milioane dolari.

Președintele Roosevelt studiază eventualitatea de a depune în acest scop proiecte de lege din inițiativă guvernamentală.

Newyork, 11 (Rador.) — Comitetul de ajutorare a Finlandei a trimis la Helsinki un nou cek de 100.000 dolari, astfel încât totalul se ridică acum la 500.000 dolari.

Epilogul dramei dela Șicula

Ineu, 11. (Prin telefon) — Am relatat la timp drama sentimentală care s'a desfășurat fulgerător acum două zile în liniștita noastră comună, zguduind puternic opinia publică locală.

Am arătat că locotenentul de artilerie

Gheorghe Essigman și-a împușcat logodnica, Elisabeta Berariu, sinucigându-se în urmă. Abia acum au eșit la iveală detaliile exacte ale dramei.

În ziua tragică, tânărul ofițer venise în vizită la Șicula la logodnică. D-na Berariu, mama logodnicei, care se opunea relațiilor celor doi tineri, i-a primit afirmându-i locotenentului că fiica ei este plecată de acasă.

Abătut, ofițerul a plecat la gară. Aici a aflat întâmplător că fusese indus la eroare. Hotărârea fatală a fost luată. A scris un bilet și a plecat din nou la casa fetei. A zvrălit mamei speriate biletul, a pătruns în casă și a ucis cu patru gloanțe de revolver, una în cap și patru în piept, logodnica sa. Apoi a întors arma contra lui însuși, trăgându-și cele două gloanțe rămase în tâmplă.

Gândul funest îl păstrea de câteva zile pe locotenentul Essigman. În portofoliul său a fost găsită o tăietură de ziar, relatând o dramă analogă întâmplată recent...

Marți a fost înmormântată Elisabeta Berariu, la Șicula. Dorința ucigașului, exprimată în scrisoarea lăsată de a fi înmormântată împreună, nu s'a realizat. În schimb, după multe stăruințe, Sfânta Episcopie a Aradului a autorizat înmormântarea creștinească a celor doi logodnici.

Miercuri a fost înmormântat la Ineu, cu mare pompă militară, și locotenentul Gh. Essigman. Muzica grănicerilor și o baterie din regimentul mortului au dat onorurile supreme. Mama tânărului s'a prăbușit fără cunoștință în fața mormântului deschis, care îi răpese ce a avut la sfârșit.

Mama cealaltă, cauza involuntară a dramei, stă zdrobită în casa ei goală: în ultimul timp pierduse soț, un fiu și o fată...

Destinul a trecut, nemilos...

Conferința d-lui Churchill

cu generalii Gort, Gamelin și cu membrii guvernului francez

Paris, 11. (Rador.) — Corespondentul agenției Havas anunță:

Înainte de a pleca de pe front, d. Churchill a avut o lungă conferință cu generalul Gort. Deasemeni cu membrii guvernului francez, cu generalul Gamelin și alți conducători ai armatei franceze.

D-sa a folosit prilejul pentru a face o scurtă vizită la cartierul general al aviației

britanice din Franța, înainte de a părăsi teritoriul francez. D. Churchill a declarat că a găsit un moral foarte ridicat în rândurile trupelor britanice, care stau în contact direct cu inamicul. D-sa a declarat că este profund impresionat de colaborarea intimă și de amicitia ce domnește nu numai în statele majore, dar și printre ofițerii și oamenii de trupă franceza și engleză.

O nouă armă secretă:

Sania blindată folosită de ruși în Finlanda

STOCKHOLM, 11. Rador.) — Ziarul „Nya Allehanda” anunță din Finlanda, că Sovietele au aruncat în luptă o armă secretă și anume: sania blindată.

Printre prada de război dela Suomosalmi se află și o asemenea sanie, cu dispozitiv

pentru aruncarea torpilelor. Sania poate atinge viteza de 160 km. pe oră. Cercurile militare finlandeze declară că se așteptau la această armă nouă și că depe acum dispun de mijloc de apărare.

SPORT

Multe marsuri și alergări pe teren variat

Un capitol foarte însemnat, prin efectul inviorător, reconfortant și cu randament suficient, al activității în timpul iernei este marșul, sau cum i-am putea zice într'un termen mai familiar: pimbarea sau excursia. În șirul ședințelor de gimnastică e foarte bine să intercalăm, odată pe săptămână, de preferință în orele de amiază, când frigul este mai puțin aspru, câte-un marș de câțiva kilometri.

Dar mersul acesta trebuie să fie ceva mai sever decât cel obicinuit, căci va servi la baza însușirii stilului cu care vom alerga, mai târziu în sezonul concursurilor.

Vorbim deci de un mers athletic într'o atitudine și ritm care se apropie cât mai mult de alergarea propriu zisă. La acest fel de mers va colabora întregul corp: brațele, ume:ii și chiar trunchiul, nu numai picioarele.

În sfârșit acest mers va pune în funcțiune toți mușchii corpului, căci trebuie să-l practicăm cu oareșcare tensiune, totuși însă destul de degajat. La fiecare pas va trebui ca axa unierilor împreună cu trunchiul să aibe o rotație suficientă, piciorul să fie cât se poate de bine întins, aproape drept înainte de al pune pe pământ. În același timp piciorul la spate să nu fie prea tare ridicat, să aibe în schimb o detentă pronunțată dar elastică. După ce piciorul trece prin poziția cu genunchiul îndoit în față, să se arunce gamba înainte și piciorul să prindă pământul cu vârful și să fie întins.

Brațele îndoite să urmeze ușor, împreună cu corpul mișcările picioarelor. Mersul athletic este un fel de film încetinit al alergării!

Principalul e o coordonarea între mișcările picioarelor cu aie părții superioare a corpului. Nu se va neglija nici respirația regulată și profundă.

De altfel exercițiul acesta nu este atât de greu cât de complicat pare, mai ales după câteva ședințe de gimnastică, care cuprind toate mișcările elementare și de bază ale alergărilor.

Valeidoscop sportiv

Federația turcă de atletism va organiza la 24 Martie campionatul balcanic de cross-country, la Istanbul, pe distanța de 7500 metri. Fiecare țară va fi reprezentată de o echipă de patru atleti. Favoriții competiției sunt grecii cari dispun de cei mai renumiți fondisti.

La balul Chinezul Ilsa din 13 ian. se va disputa și un concurs de dans, iar câștigătorul va fi desemnat prin voturile publicului.

În campionatul Spaniei conduse cu câte șapte puncte Deportivo Espaniol, Siviglia, Hercules și Saragozza. Barcelona și Madrid cu câte șase puncte, Athletic Madrid și Valencia cinci, Athletic Bilbao și Racing Santander patru, Betis două și Celta zero puncte. Ultimele rezultate: Barcelona—Betis 2:0, Deportivo Espaniol—Racing Santander 3:2, Siviglia—Celta (Vigo) 4:1, Hercules (Alicante)—Athletic Madrid 4:1, Athletic Bilbao—Saragozza 1:1.

Concursul internațional de popice între reprezentativa croată și Ungarie de Sud s'a soldat cu victoria maghiarilor (3072:3071).

Belgiana Fernand Joroen a stabilit un nou record mondial la 500 m. liber cu timpul de 6:24,4. Vechiul record a fost detinut de ds. Hveger cu 6:24,3.

Fred Apostoll a urciv la puncta pe Mellia Bettina, la Newyork.

Rezultatele ultimei etape a campionatului italian de football sunt: Bari—Venezia 3:0 (1:0), Napoli—Juventus 0:0, Liguria—Bologna 1:1 (1:0), Ambrosiana—Novarre 1:0 (0:0), Roma—Lazio 1:0 (1:0), Milano—Triestina 1:1 (1:0), Genova—Modena 4:1 (2:0), Torino—Fiorentina 2:1 (1:0). În fruntea clasamentului este Bologna cu 19 puncte, urmată fiind de Ambrosiana cu 18, Genova cu 17 și Milano și Lazio cu câte 16 puncte.

Ferenczváros a fost învinsă de către reprezentativa districtului Ankara cu 3:1 (0:1).

Am fi foarte satisfăcuți dacă am putea anunța cetitorii noștri, data la care se vor disputa campionatele regionale de box din Banat.

Gărzile Naționale din ținutul Timis, depun jurământul

Radna, 11. — Membrii Gărzii Naționale din comunele aparținătoare notariatelor Radna, Miniș, Șoimoș și Conop întruniți la sediul plasei au depus jurământul în cadrul unei însuflețite serbări.

Incolonați în perfectă ordine, cu muzica Regimentului 5 Vânători în frunte au plecat din gara Radna spre biserică în sunetele marșului F. R. N.

În fața bisericii s'au oficiat un serviciu divin de către S. S. protopopul Givulescu, înconjurat de un sobor de preoți, luându-se membriilor Gărzii legitimitul jurământ.

D. inginer Popa, comandantul Gărzii Naționale din plasa Radna, rostește o frumoasă cuvântare, Muzica militară și

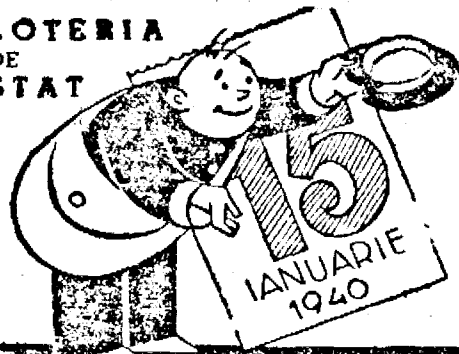
multimea intonează Imnul Regal.

A urmat apoi cuvântul însuflețit al țăranului Cuparescu Pera, comandantul Gărzii din comuna Șoimoș, care arată roadele binefăcătoare ale F. R. N. față de trecutele guvernări, încheind cu urări pentru d. ministru Giurescu, general Georgescu, colonel Madancovici și pentru prosperitatea Gărzilor Naționale.

A urmat apoi defilarea, care s'a desfășurat în cea mai perfectă ordine și disciplină.

La această solemnitate au luat parte d.ii: colonel Munteanu, comandantul G. N. din județul Arad, ofițeri delegați din Reg. 5 Vânători, deputatul Mărza din Miniș, o companie din Reg. 5 Vânători și un mare număr public.

LOTERIA DE STAT

Ce ati zice dacă ati primi o veste bună încă dela începutul anului?

Factorul postal vă va aduce această veste dacă pentru tragerile Loteriei de Stat dela 15 și 18 IANUARIE veți cumpăra LOZURI dela

COLECTURA OFICIALA A DECIUNOR RURALI EPTI

Banca de Scolă S.p.A. sucursala Cămin Timișara I. Buj. Reg. Ferdinand Nr. 8, Tel. 33-32

Declarațiile Suveranului făcute la Chisinău

au avut un puternic răsunet în presa americană care le-a publicat la loc de frunte

Washington, 11 (Rador). — Declarațiile făcute de M. S. Regele Carol la Chisinău au avut un puternic răsunet în presa americană. Ziarele publică în pagina primă extrase din discursul Suveranului, pe care îl interpretează ca exprimând hotărârea fermă a României de

a-și apăra independența și integritatea teritoriului.

Presa americană subliniază deasemenea declarațiile de lealitate și de solidaritate pe care le-au făcut cu același prilej reprezentanții minorităților.

Vase engleze scufundate de avioane germane de luptă

Berlin, 11. (Rador). — Postul de radio Berlin anunță că mai multe avioane de luptă germane au zărit în timpul unui sbor de recunoaștere pe deasupra coastelor orientale ale Scoției și Angliei numeroase vase

de patrulare inamice, care escortau un convoi de vapoare. Avioanele au atacat vasele, scufundând mai multe vase de patrulare și vapoare, după care s'au înapoiat la baza lor, fără nicio pierdere.

Mișcarea populației în orașul Petroșani

Orăștia, 11. — Populația comunei urbane nereședință de județ Petroșani, din județul Hunedoara, a fost în 31 Decembrie 1938, după statistica serviciului sanitar județean, de 15799 suflete, — situând astfel comuna Petroșani — sub raportul numeric, în fruntea localităților din județ.

Elementul românesc are majoritate absolută în oraș, deși din punctul de vedere al situației economice stăpânește minoritarii. Chiar și așezăminte culturale au mai numeroase decât noi, — moștenire a fostei dominații maghiare și a vremurilor în cari Statul făcea deosebire între cetățenii săi, — ba chiar și întreprinderile economice maghiarizau pe Români aflători doar în serviciile cele mai prost plătite ale lor . . .

Azi vrem să prezentăm însă doar cifrele de mișcare a populației în anul 1939, fără comentarii.

S'au născut 264 inși, — 129 băieți și 135 fete. Dintre aceștia sunt legitimi: 212, — nelegitimi: 52. După confesiune sunt: ortodocși români 120, uniți 29, rom. cat. 75, evanghelici 4, reformați 19, unitarieni 3, mozaici 11 și de alte confesiuni 3.

S'au căsătorit: 152 perechi, și anume: 113 indivizi ortodocși, 31 uniți, 85 rom. cat., 11 evanghelici, 36 reformați, 7 unitarieni, 19 mozaici și 2 de altă confesiune.

Divorțuri s'au înregistrat: 16. Au murit: 224 inși, — anume: 115 bărbați și 109 femei. După confesiune: 72 ortodocși, 27 uniți, 72 rom. cat. 8 evanghelici, 27 reformați, 4 unitarieni, 18 mozaici și 1 de altă confesiune.

Născuți morți: 22, — anume: 19 legitimi și 3 nelegitimi.

Treceri religioase, dela un cult la altul, au fost: 9, — ortodocșii români sporind și pe calea aceasta cu 35 suflete.

Dar din punct de vedere religios, moral și național vom avea de spus multe, — altădată.

Intr'un spital pe front. O infirmiera de mâncare unui soldat lipsit de ambele brațe.

INFORMATIUNI

Calendar

JOI, 11 IANUARIE:

Ortodox: Cuviosul Părinte Teodosie Chi-
oviarchul.

Catolic: Sf. Higin Papa.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Weiss, Str.
Mercy; Circ. II: Maszalts, Piața Badea
Cârțan 8 și Zelner, Str. Ștefan cel Mare 27.
— Circ. III: Roxin, Piața Axente Sever. —
Circ. IV: Diana, Str. Brătianu 29.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Sclavii vieții”, cu Jackie Coo-
per.

Scala: „Orașul blăstămaților”, cu Errol
Flynn.

Corso (fost Rivoli): „Syvia”, cu Martha
Gegherth.

Apollo: „Domnișoara Winnetou”, cu
Shirley Temple.

— Situație elevilor cu șapte clase de li-
ceu. Ministerul educației naționale, ținând
seamă că în baza programelor urmate elevii
cari au promovat clasa șaptea în anii școl-
ari precedenți nu pot fi considerați ca ab-
solvenți ai liceului, a dat o decizie prin care
stabilește un examen de lichidare pentru
această categorie de elevi. Elevii cari au
promovat clasa șaptea și doresc într-o sin-
gură sesiune să devină absolvenți de liceu,
vor depune examen de clasa opta cu pregă-
ții în particular, într-o singură sesiune, în
Iunie sau Septembrie 1940. Corigenții din
Iunie vor veni și la examenul din Septem-
brie, iar sesiunea din Septembrie nu va
avea examen de corigențe. Admiții obțin
certificate de absolvire a liceului, iar re-
sponși rămân absolvenți de șapte clase de
liceu.

— **ACTIONEA BRESLEI FUNC-**
TIONARILOR PARTICULARI. Breas-
la funcționarilor particulari și angaja-
ților comerciali din ținutul Timiș, a în-
ceput o acțiune pentru ajutorarea mem-
brilor șomeri și a familiilor celor con-
centrați. În acest scop au fost trimise
apeluri la care au răspuns mai multe
firme. La fondul din care vor fi ajuto-
rați cei de mai sus au contribuit și unii
în membrii breslei cari au servicii. Ac-
țiunea este în curs și în afară de sume
de bani, se colectează și combustibil,
lemn de foc și cărbuni.

— **Incetarea din viață a d-lui Oscar Ku-**
klicsek. Marți, 9 Ianuarie seara a încetat din
viață la Budapesta, d. Oscar Kuklicsek, di-
rectorul general al Băncii de Scont S. A.
din Timișoara. Răposatul a ocupat un post
conducător la această importantă instituție
de credit dela întemeierea ei în 1906. El
moare la vârsta de 62 ani în urma unei
gripe cu complicații la inimă. Rămășițele
pământești ale dispărutului vor fi aduse la
Timișoara spre a fi înmormântate în cavoul
familiei. Pierderea directorului general
Oscar Kuklicsek va fi adânc resimțită de
viața economică locală, unde această distin-
să personalitate a jucat un rol însemnat. El
a fost decorat cu Meritul Comercial cl. I
pentru serviciile aduse țării.

— **D. PREFECT COL. V. POPOVICI**
a făcut în cursul zilei de ieri o inspecție
la pretura plăzei Gătaia și la notariatul
acestei comune. Profitând de această
deplasare, d. prefect col. V. Popovici a
îndemnat populația să subscrie la bo-
nurile pentru înzestrarea armatei.

— **EXPOZIȚIA PICTORULUI COR-**
NELIU LIUBA. D. Ing. arh. Corneliu
Liuba, cunoscutul pictor și arhitect timi-
șorean, va deschide o expoziție de
pictură în sala de jos a Palatului Culti-
ral. Deschiderea va avea loc în ziua de
18 I. c. În cadrul acestei expoziții, care
va fi o adevărată revelație, d. Ing. C.
Liuba va expune și o interesantă lucră-
re de artă decorativă aplicată, execu-
tată în argint și aur.

— **TRASURA LOVITA DE UN**
TRAMVAIU. În ziua de 9 Ianuarie
1940, orele 13.40 în timp ce trăsura dela
firma „Tornoczi” condusă de vizitiul
Fenyves Andrei staționa în Bulevardul
Carol nr. 1, în apropiere de statuia „Ma-
ria” a fost lovită de tramvaiul nr. 114,
cauzându-i mici stricăciuni. Cazul se
cercețează.

— **A CAZUT ÎN STRADĂ.** În ziua de
9 Ianuarie 1940, pe la orele 17 femeia
Velsz Ida, de 61 ani, din str. Brânco-
veanu nr. 17 a alunecat și a căzut în
Piața Drăgălina, fracturându-și brațul
drept. Numită a fost transportată cu
Salvarea la Spitalul Bega, pentru a i
se da ajutoarele cuvenite.

— **INCERCARE DE SINUCIDERE.**
În ziua de 9 Ianuarie 1940, pe la orele
22.20 Balint Iuliana din Timișoara V.
str. Măgdi nr. 12, de ocupațiune casnică
de 26 ani, a băut o cantitate de sodă
caustică cu scopul de a se sinucide. Nu-
mita a fost transportată de Salvarea la
Spitalul de Stat. Cazul se cercețează.
15.40, sub președinția dlui Damercur,

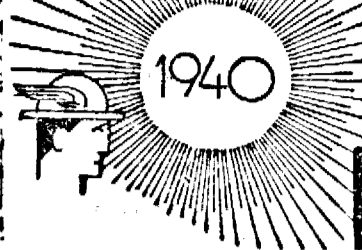
— **PROGRAMUL INSAMANTĂRI-**
LOR DE PRIMĂVARĂ. Ministerul
agriculturii a întocmit programul însa-
mântărilor de primăvară și a luat mă-
suri urgente pentru cumpărarea semin-
țelor necesare. Se va intensifica acțiu-
nea pentru cultivarea plantelor textile,
oleaginoase, industriale, furajare și me-
dicinale. În regiunile muntoase, unde
porumbul nu dă rod, se va face propa-
gandă pentru cultivarea cartofilor.

— **CONFERINTELE DE APĂRARE**
PASIVĂ. Joi, 11 Ianuarie, ora 11, con-
ferință în limba maghiară, la cinemato-
graful „Capitol” pentru femeile și băr-
bații din Iosefin. Vineri 12 Ianuarie, ora
11, conferință în limba română la cine-
matograful „Capitol”, pentru femeile
din Elisabetin.

— **PENTRU ÎNZESTRAREA AR-**
MATEI Camera de comerț și industrie
din Timișoara a semnat bonuri la îm-
prumutul de înzestrare al armatei în
sumă de 250 000 lei. Separat de aceas-
ta, Camera a început o acțiune pentru
ca și membrii săi să-și dovedească pa-
triotismul, înlesnindu-le subscrierea de
bonuri.

— **DELA STRAJA ȚĂRII.** D. Con-
stantin Nedelcu, comandantul ținutului
străjeresc Timiș, a primit următoarea
telegramă, drept răspuns la depeșa de
felicitare și de omagiu ce a trimis
Majestății Sale Regelui Carol II, Mare-
le Străjer, de Anul Nou: „Mulțumesc
străjerilor Ținutului Timiș și coman-
dantului lor pentru caldele urări. La
mulți ani! Sănătate! CAROL R.

COLECTURA MERCUR

vă oferă posibilitatea să începeți cu
bine noul an.

Cumpărându-vă lozuri dela MERCUR
la 15 și 18 IANUARIE
puteți deveni MILIONARI cu câștigul
cel mare de 10.000.000 Lei.

MERCUR

LOTERIA
DE
STAT

Banca Timișoarei, Timișoara I. Piața I. C. Brătianu Nr. 4. Tel.: 28-40

Bugetul întreprinderilor SET pe 1940

Sub ce auspicii pornesc în primul an de activitate micile
întreprinderi municipale de corsetate?

Timișoara, 11. — Am anunțat, ieri, că
bugetele întreprinderilor municipale SET și
IET pe anul 1940 au fost aprobate. Ne vom
ocupa azi amănunțit de bugetul întreprin-
derilor SET, urmând a ne ocupa amănunțit
mai de bugetul întreprinderilor IET, iar
mai târziu de acela al întreprinderilor
ITAS, care e abia în curs de aprobare.

Întreprinderile municipale SET însumează
toate întreprinderile mici ale orașu-
lui Timișoara. Aceste întreprinderi sunt:

CINEMATOGRAFELE COMUNALE

În fruntea lor, consiliul de administrație
SET a ales pe destoinicul om de specialitate
d. Const. Jăranu, fost director al teatru-
lui și cinematografului „Luna” din Ca-
ransebeș. Am arătat, în mai multe rânduri,
că cinematografele comunale țin a nu mai
fi întreprinderi deficiente, de când la con-
ducerea lor nu-și mai exercită influența ne-
fastă provizoratul, diletanțismul și nepri-
ceperea. Constatarea aceasta se menține, cu
tendința de a se accentua și mai mult în
viitor, pentru că noul director e un om de
gust și un bun gospodar, calități cari sunt
absolut indispensabile la conducerea cine-
matografelelor comunale.

LĂPTĂRIA COMUNALĂ

A fost, sub regimul partidelor politice, o
întreprindere ajunsă — cum se spune —
de izbeliște. A întreprindere deficitară, din
cauza că produsele ei se dădeau „alor
noștri” pe credit (care nu se mai plătea) și
era lăsată pe mâna unor oameni cari nu
erau nici bunii gospodari, nici nu-și dădeau
seama de rostul social și economic
si unei lăptării municipale. Azi, în bugetul
întreprinderilor SET, lăptăria reprezintă în
adevăr un capitol apăsător, ceea ce nu în-
semnează însă că primăria va trebui s-o
abandoneze. Lăptăria trebuie reactivată, pe
orice cale — la nevoie chiar prin concesio-
nare — fiindcă, într-un oraș mare ca Timi-
șoara, ea îndeplinește și un rol social. Nu-
mai lăptăria comună (fie c'o exploatează
mai departe SET, fie că se concesionează,
rămânând însă sub controlul municipiului)
poate contribui la menținerea unui preț
normal și constant al laptelui, numai ea
poate oferi lapte pasteurizat garantat, etc.

Problema lăptăriei fiind de mare impor-
tanță, și reclamând o mai umplă examina-
re, vom mai reveni asupra ei.

POMPELE FUNEBRE

Întreprinderile de pompe funebre ale mu-
niciplului sunt — printre întreprinderile
mici grupate în SET — cele mai active. To-
tuși, municipiul nu urmărește câștig mate-
rial la ele. Conducerea municipală își dă
seama de rolul social și al acestor întreprin-
deri. În timp ce, în alte orașe, familiile
îndoliate sunt exploatate sălbatec de an-
treprenorii de pompe funebre, la Timișoara
există 11 clase de înmormântări, cei bogați
putând să-și comande înmormântări de lux,
dar oferindu-se și posibilități de înmormân-
tante mai modeste, după punga tuturor
muritorilor. Din câștigul realizat dela în-
mormântările de lux, municipiul întreține o
fabrică de cosciuge și înmormântează în
mod demn — pe cheltuiala comună — pe
săracii cari mor prin spitalele locale și pe
celi complet lipsiți de mijloace.

CARIERA DE PEATRĂ ȘI NISIP

E una dintre întreprinderile active și uti-
le ale municipiului. Toată peatra necesară
pavării orașului Timișoara, se exploatează

la această carieră. Municipiul, având aceste
carriere, e scutit de o mulțime de griji și
fermități birocratice (licitații, comenzi,
acceptii, etc.) pe cari le-ar avea dacă n'ar
dispune de cariere proprii.

FABRICA DE CARAMIDA

Pe vremea defunctelor partide politice
a fost „mulsă” și această întreprindere, pă-
ră la istovire. „Ai noștri” s'au aprovizio-
nat aici cu cărămidă efimă sau pe credit,
care n'a mai fost recuperat apoi, ori s'a re-
cuperat în parte și cu foarte mari greutăți.
S'a terminat și cu aceste anomalii acu-
ma — și putem afirma că nici fabrica de
cărămidă nu mai este deficitară. Trebuie să
arătăm, că această întreprindere municipa-
lă a împlinit și ea un important rol social.
Cădrilor publice, bisericilor, școlii, s'au aprovizi-
onat și se aprovizionează de aici cu cărămi-
dă gratuită, sau cu preț redus.

ABATORUL ȘI FABRICA DE GHEAȚĂ

Bine puse la punct. Municipiul nu înțele-
ge să concureze pe fabricanții particulari cu
fabrica municipală de gheață. Veghează nu
mai ca prețurile la acest articol să fie nor-
male, să nu se facă speculă.

CELELALTE

Din grupul întreprinderilor SET mai fac
parte: atelierele fizico-chimice, casa de
amanet și băile comunale. Acestea din ur-
mă — băile comunale — trebuiesc desvol-
tate, pentru că populația nevoiașă să poată
avea posibilitatea de a se îmbăia efimă și
iarna.

Bugetul întreprinderilor SET pe anul
1940 este de 52.378.129 lei.

Punerea pe noi baze a întreprinderilor
mici comunale, — formarea SET-ului, —
este un mare merit gospodăresc al d-lui
primar dr. Coriolan Băran. SET-ul s'a for-
mat sub directa d-sale supraveghere, pe
vremea când ocupa demnitatea de subsecre-
tar de stat la interne. Toate aceste mici în-
treprinderi, cari în trecut activau dispa-
rat, la voia întâmplării, fără a fi conduse de
oameni competenți, sunt într'un grup,
se administrează acum de un consiliu de ad-
ministrație, iar directorul lor — d. dr. Ty-
beriu Haneș — are posibilitatea, prin fe-
lul cum e organizat SET-ul, să supraveghe-
ze în permanență activitatea lor, să le cu-
noască toate nevoile și să le soluționeze pe
cale scurtă, să-și cunoască colaboratorii și
să se poată folosi cât mai bine de munca
lor.

Unde mai punem că, prin noua lor
organizare, întreprinderile SET sunt
scutite de toate formalitățile legii con-
tabilității publice, balast plictisitor și
costisitor la întreprinderile comerciale,
cari au nevoie de a fi mobile, de a dis-
pune liber de inițiativa și de banii lor.
Gândiți-vă că în trecut, pentru a-și pro-
cura 1 kgr. de cue, fabrica de cosciuge
— de exemplu — era nevoită să facă li-
citație publică, să examineze oferte, să
întrețină corespondență, să înregistreze
și să înainteze acte...

Azi, își procură pur și simplu kgr-
amul de cue de care are nevoie — și se
folosește de el cum crede că-i mai bine.

La sfârșitul anului 1940 — când se
va încheia bilanțul primului an de ac-
tivitate — se va vedea că așa e mai
bine!

**O armată bine înzestrată re-
prezintă o națiune puternică
Subscrieți bonuri pentru
înzestrarea armatei**

ULTIMA ORA

Războiul din Extremul-Nord

40 ofițeri Ruși făcuți prizonieri de Finlandezi

General de divizie rus omorât lângă Killoelae. Avioanele sovietice trag cu mitralierele în populația civilă

Helsinki, 11 (Rador). — Comunicatul finlandez de Marți semnaleză că în diferite sectoare ale frontului s'a înregistrat numai activitatea patrulelor și uneori a artileriei. Pe mare, în aer, nimic de semnalat.

GENERAL DE DIVIZIE RUS OMORAT

Helsinki, 11 (Rador). — Haven: Aviația sovietică a încercat Marți să bombardeze trei mici orașe din Vestul Finlandei și alte orașe din partea de Est a Finlandei. Din sursă sigură se anunță că printre prizonierii ruși făcuți de finlandezi în cursul luptei dela Raate se află 40 ofițeri ruși, printre cari și un ofițer de stat major în gradul de colonel, din statul major al unei divizii sovietice.

Generalul comandant al diviziei rusești ar fi fost omorât în apropiere de Killoelae.

DE CE SE DAU CU ÎNTĂRZIERE COMUNICATELE FINLANDEZE

Helsinki, 11 (Rador). — Haven: Unele unități sovietice situate la mari distanțe unele de altele, sunt adesea informate despre evenimentele de pe frontul lor prin comunicatele transmise de radio-difuziunea finlandeză. Acesta este unul din motivele pentru care comunicatele finlandeze nu sunt date decât cu mari întârzieri, ele fiind difuzate timp util numai, pentru a nu da precizii unor unități sovietice.

Deasemenea se afirmă că avioanele sovietice activează în general pe front, unde neavând misiuni de ordin militar, trag cu mitralierele în populația civilă din zonele frontului. Recent avioanele au încercat să distrugă cu bombe incendiarie numeroase case de lemn.

COMUNICAT SOVIETIC

Moscova, 11 (Rador). — Tass transmite comunicatul statului major al circumscripției militare Leningrad din 9 Ianuarie:

În direcția Uhka au fost angajamente înure unitățile de infanterie, în urma cărora trupele sovietice s'ar retras câțiva kilometri spre Est de Suomusalmi. În direcția Repola și Petrozavodsk operații de cercetași. În Istmul Careliei foc de artilerie puțin intens. Timorul defavorabil a limitat operațiile aeriene.

TRUPELE RUSEȘTI ISI RECUNOSC RETRAGEREA

Helsinki, 11 (Rador). — Opinia publică finlandeză a luat act cu mare satisfacție de faptul că în comunicatul oficial al comandamentului sovietic, se recunoaște — pentru prima oară dela începutul războiului din Finlanda — că trupele rusești s'au retras cu mai mulți kilometri. Este vorba de retragerea dela Suomusalmi.

SPORTĂRIILE

SKIORILOR FINLANDEZI

Helsinki, 11 (Rador). — Pe frontul din nordul extrem al Finlandei, un corespondent de războiu al unui ziar a avut prilej să trăiască o zi viața skiorilor finlandezi, printre cari sunt numeroși campioni și renumiți trăgători. Coresponden-

atul a asistat la una din patrulele lor și subliniază eforturile considerabile pe care o fac acești skiori. Ei străbat noaptea peste o sută de kilometri pentru a surprinde pe inamic, căruii îi pricinos de fiecare dată pierderi serioase.

MATERIALUL UMAN RUS E SLAB

Milano, 11 (Rador). — Trimisul special a lui „Corriera della Sera” în Finlanda semnaleză că în urma capturii enormelor cantități de pradă de războiu dela Suomusalmi, se poate examina armamentul este îndestulător și modern. Mitralierele ușoare de fabricațiune rusească sunt perfecte, însă rușii s'au vădit a nu ști să întrebuințeze acest armament. Nici măcar trupele de foc n'au tră-

tat că cunosc regulile disciplinei ferului. S'a mai constatat neglijența în întreținerea armelor. Corespondentul conchide că în armata sovietică, mai ales materialul omesc nu e la înălțimea situației.

LUPTRE GRELE ÎN REGIUNEA SALLA

Helsinki, 11 (Rador). — În regiunea Salla se desfășoară lupte foarte grele între finlandezi și sovietici. Unitățile rusești din Vestul orașului opun rezistență incomparabil mai îndârjită decât au opus la Suomusalmi. Trupele din regiunea Salla par a fi trupe de elită, care dau dovadă de o mobilitate mult mai mare decât cele din alte sectoare. Ele au trimis patrule care încearcă să încercuiască pozițiile finlandeze.

D. Stalin nu vrea ruperea relațiilor diplomatice ca puterile apusene pentru ca U. R. S. S. să nu cadă sub dependența Germaniei

D. Stalin

Copenhaga, 11 (Rador). — „POLITIKEN” PUBLICĂ INFORMAȚIA DIN TALLIN, ÎN CARE SE DESMINE CĂ

D. STALIN ARE INTENȚIA SĂ RECHIEME PE AMBASADORII SOVIETICI DIN PARIS ȘI LONDRA, ÎN CAZUL CÂND AMBASADORII FRANȚEI ȘI MAREI BRITANII NU S'AR ÎNAPOIA LA MOSCOVA.

ZIARUL ADAUGĂ CĂ D. STALIN SE OCUPĂ PERSONAL DE ACEASTA CHESTIUNE, DEOARECE N'AR VOI SĂ SE AJUNGĂ LA O RUPTURĂ A RELAȚIILOR DIPLOMATICE CU PUTERILE APUSENE, PENTRU CA UNIUNEA SOVIETELOR SĂ NU CADĂ SUB DEPENDENȚA GERMANIEI.

Guvernul fascist cere explicații guvernului din Berlin?

Comentariile engleze cu privire la reținerea materialului de războiu destinat Finlandei

Londra 11 (Rador). — Ziarele engleze publică numeroase informații ale corespondenților din capitalele neutre, cu privire la reținerea în Germania a materialului de războiu trimis Finlandei de Italia.

„Daily Telegraph” anunță că, consulul general italian din Berlin a intervenit pe lângă autoritățile germane, cerând ca materialul de războiu să fie înapoiat în Italia, spre a fi retrimis de acolo Finlandei pe mare. Ziarul adaugă că Italia a explicat că neexistând o stare de războiu între Rusia și Finlanda, Italia este în drept să trimită arme Finlandei dela stat neutru, la stat neutru.

Corespondentul din Rotterdam al ziarului „Times” anunță deasemenea, că

guvernul italian a cerut explicații celui din Berlin asupra reținerii materialului de războiu destinat Finlandei.

Este interesant de așteptat, spre a se vedea până unde este dispus guvernul italian să meargă. Dacă ar voi — scrie „Times” — Italia ar putea exercita o presiune simțitoare asupra Germaniei, deoarece Italia constituie unul din cele mai însemnate canale pentru importul german de materii prime. Hotărârea cu care Italia se opune oricărei expansiuni sovietice în Europa, ar putea duce la o criză a relațiilor germano-italiene. Germania — încheie ziarul — ar fi astfel silită să examineze care dintre cei doi aliați ai ei îi apare mai prețios.

Echipajul lui „Columbus” va fi repatriat în Germania

Newyork, 11 (Rador). — „Herald Tribune” anunță că oamenii în stare de a purta armele din echipajul vaporului german „Columbus” vor fi repatriați în Germania. Marinarii germani de pe bordul vaporului „Columbus” sunt considerați de Statele Unite ca naufragiați.

Pierderi navale britanice

Londra, 11 (Rador). — Pachebotul „Dunbar Castle” care s'a scufundat Marți în largul coastei de Sud-Est a Angliei, după ce se lovisse de o mină germană, se îndreptă spre Capetown într-un convoi. Până acum 110 persoane au fost salvate și au debarcat în Anglia. Pe de altă parte, amiralitatea britanică anunță că vaporul britanic „Takgrove” de 1900 tone a fost atacat de avioane germane și scufundat.

Londra, 11 (Rador). — Se anunță că pachebotul britanic „Rothsay” de 7500 tone a eșuat lângă coasta de Vest a Scoției.

Lupte aeriene în golful german

Berlin, 11 (Rador). — DNB: Patru avioane germane de cel mai modern tip au întâlnit Miercuri la ora 13, în golful german, o escadră de nouă avioane de bombardament britanice de tip Bristol Blenheim. Când avioanele germane fură zărite de către aviatorii englezi, aceștia s'au întors imediat către Vest, încercând să scape prin fugă. În cursul urmării, avioanele germane au doborât trei avioane de bombardament britanice.

Aviatorii germani s'au întors la bazele lor fără nici o pierdere.

SBORURI ENGLEZE DEASUPRA GERMANIEI

Londra, 11 (Rador). — Reuter anunță că aviația militară britanică a efectuat în noaptea de Marți spre Miercuri sboruri numai în Nord-Vestul Germaniei, și și deasupra insulei Helgoland și a golfului german. Până acum nu s'a publicat un comunicat oficial privitor la aceste sboruri.

185.070 DIN 266.532 GERMANI DIN ITALIA AU OPTAT PENTRU CETĂȚENIA GERMANĂ

Roma, 11 (Rador). — Lucrările pentru opțiunile de naționalitate în provinciile Bolzano, Udine, Belluno și Trent au luat sfârșit. Din telegramele adresate de către Duce și Führer de secretarul de stat la interne Buffarini și șeful delegației germane Luigi rezultă următoarele:

Din 313.000 locuitori al provinciei Bolzano 229.500 persoane de origine germană au avut dreptul să opteze. Din aceștia 166.488 au optat pentru cetățenia germană, alți 27.712 au votat pentru cetățenia italiană. Alți 35.300 cari nu au optat rămân cetățeni italieni.

În provincia Trente, din 24.000 cetățeni cu drept de opțiune 13.000 au votat pentru Germania.

În provincia Udine, din 5003 persoane au votat pentru cetățenia germană. În Belluno din 7429 au optat pentru cetățenia germană 1006.